

MEZI INDIVIDUÁLNÍM A KOLEKTIVNÍM TĚLEM

GENDER, SEXUALITA:

Antropologie těla

OBSAH HODINY

- Opakování
- Reflexe četby
- Aplikace
- Koncepty

CÍLE HODINY

- porozumění dichotomii individuální a kolektivní tělo
- schopnost aplikace konceptů disciplinace a symbolického těla

SOCIÁLNÍ POLE

(RŮŽIČKA, VAŠÁT 2011)

- sociální pole, symbolický boj, vztahovost, pravidla hry a jejich genderované ne/porušování
- prostor objektivních vztahů mezi pozicemi, které v něm zaujímají jednotlivci či skupiny konkurující si v úsilí o legitimitu (Bourdieu 92:282 in Růžička – Vašát 2011)
 - mezi pozicemi v prostoru dochází k symbolickým, či otevřeným bojům majícím za cíl buď transformovat, nebo zachovat stávající strukturu
 - každé sociální pole má svá pravidla hry (doxa)

NORMALIZAČNÍ POHLED / DOHLED (GAZE)

- str. 20; 22 – Kdo koho jak kontroluje?
- umožňuje
 - kvalifikovat
 - klasifikovat
 - trestat
- → srovnává; hierarchizuje; homogenizuje a vyčleňuje jednotlivce
- → normalizuje

OPAKOVÁNÍ

NEDBÁLKOVÁ, KATEŘINA (2009). ŘÁD VEŘEJNÝCH TOALET: PÍŠU PRO SOCIOLOGII, NE PRO SVOJI ZÁBAVU. *BIOGRAF* 49, STR. 2-21.

Jakým způsobem fungují veřejné toalety jako dobrý příklad působení moderní moci?

- Podle jakých kategorií jsou veřejné toalety strukturované?
 - Gender, etnicita, třída, sexualita.
- Jakým způsobem na veřejných toaletách dochází k reprodukci sociální struktury?
 - 1. á priori prostorově.
 - 2. prostřednictvím paní toaletářky, která dohlíží na provádění genderově (ad.) konformních aktivit.
 - 3. prostřednictvím sebedisciplinace.
- Jakých podob zde nabývá veřejný a soukromý disciplinační pohled?
 - Veřejný disciplinační dohled/ pohled se vztahuje na veřejné části toalet, soukromý na ty soukromé, ale také veřejný na dohled zvenčí a soukromý na disciplinační dohled vtělený (skrývání deviantního – např. genderově, sexuálně... nekonformního jednání).

REFLEXE ČETBY

HERZA, FILIP. NE/NORMATIVNÍ FEMINITA, MATEŘSTVÍ A SEXUALITA: PŘÍPAD SESTER B.

Situování textu

- čas: publikace – současnost, terén – přelom 19. a 20. století
- prostor: Rakousko-Uhersko
- metoda: historická antropologie
- vztah k předešlým textům: aplikace konceptů Mary Douglas (individuální vs. Kolektivní tělo), Michela Foucaulta (biopolitika), koncepty identity, genderu, sexuality

OTÁZKY K ČETBĚ

- Podle čeho usuzovala tehdejší společnost, že se jedná o dvě oddělené bytosti mající dvě identity?
- Jaké kolektivní představy byly projektovány do případu sester Blažkových?
- Jaké společenské problémy měla tato tzv. „narativní protéza“ vyrovnat? Obecně, konkrétně?
- Co znázorňovaly sestry Blažkovy v tehdejším kontextu?
- Jaká byla zásadní dynamika projevující se v článku?

PŘÍBĚH: RŮŽENA A JOSEFA BLAŽKOVY

- 1. příběh (str. 364 – 366) – pojmy, data, představení

→ duben 1910 – zprávy o narození dítěte sestrám Blažkovým – „Div světa“, „abnormalita“, „jinakost“

- 2. kontext

→ přehlídky lidských kuriozit

- příklady normální vs. nenormální tělo

KONFUZNÍ IDENTITA A INDIVIDUÁLNÍ AUTONOMIE

- str 366 – 368
- autonomní jedinci?
- hodnocení - pojmy

FEMINITA, SEXUALITA, MATEŘSTVÍ

PŘEHLÍDKY LIDSKÝCH KURIOZIT

- reprezentace individuálních a kolektivních těl
- → funkce

„JINAKOST“

- definuj (str. 363)
 - kritický
 - intersekcionalní přístup
 - vysvětli na příkladu

NARATIVNÍ PROTÉZA

- definuj (str. 364)
 - sémiotický přístup
 - intersekcionalní přístup
 - vysvětlí na příkladu

PŘEHLÍDKY KURIOZIT

18-19. století – Přehlídky kuriozit na jarmarcích (v jiné podobě již dříve)

19-20. století – zlatý věk freakshow, následně nahrazen jiným druhem masové zábavy (film)

- jeviště / hlediště?
- abnormální / normální?
- identita?

KONCEPTY

- individuální vs. kolektivní tělo
 - konfuzní identita a individuální autonomie
 - mateřství a kolektivní tělo
 - feminita, sexualita a národní kolektiv
- biopolitika; anatomopolitika
 - tělesná normalita

ZÁVĚR

- napětí mezi
 - Požadavkem individuální autonomie X Imperativem kolektivní soudržnosti
- separace X koheze (a harmonické soužití)

→ souhra genderových, třídních a etnických charakteristik → legitimizace genderového řádu a instituce měšťanské rodiny skrze „narativní protézu“/soudržnou metaforu sester Blažkových jako kolektivního těla národa (které v té době 19/20 století procházelo značnou společenskou a politickou změnou a krizí)

NORMÁLNÍ A NENORMÁLNÍ TĚLA SOUČASNOST

- pojmy
- příklady

PŘÍŠTÍ HODINA

- Dělání subjektivity
- Přečtěte si:
 - MOSER, I./ LAW, J. (1998): Přechody snadné, přechody nesnadné aneb o heterogenní ekonomii subjektivity. Biograf, 15-16, 70 odst
- Otázky k četbě
 - Jaká je dle autorů povaha lidské subjektivity?
 - Definuj, co autoři míní přechody?
 - Co je cílem člověka ve vztahu k přechodům – jaké mají tyto přechody být?
 - Dokážete si představit nějaký pro Vás snadný i nesnadný přechod? Uved'te příklad.
- Bez článku na aplikaci juch!